

21 - POKOJNINSKO VARSTVO

Obrazložitev predloga proračuna Republike Slovenije za leto 2023

Splošni in specifični cilji ter rezultati po programski strukturi proračuna

Politika: 21 - POKOJNINSKO VARSTVO

Opis politike

Politika pokojninskega varstva zajema izdatke za pravice in prejemke, ki izhajajo iz sistema obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja. Večina sredstev za izvajanje pravic na področju obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja se financira iz blagajne pokojninskega in invalidskega zavarovanja (ZPIZ), del sredstev pa se zagotavlja iz državnega proračuna. V okviru politike so načrtovana sredstva tudi za pokrivanje obveznosti do sklada obrtnikov in podjetnikov (SOP).

Predlagatelji finančnih načrtov, ki prispevajo k izvajanju politike:

1611 - Ministrstvo za finance

Splošni cilji in njihovi kazalniki za obdobje 01.01.2022 do 31.12.2023

C7394 - Zagotavljanje pravic iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja

Republika Slovenija zagotavlja delovanje obveznega zavarovanja z določanjem stopnje prispevkov, obveznosti plačevanja prispevkov delodajalcev in zavarovancev, s pravili, ki urejajo obveznost prijave v zavarovanje, z načinom odmere, plačila in izterjave prispevkov, pogojev za priznanje, odmero in uživanje pravic, z urejanjem sistema matične evidence in nadzorom nad zagotavljanjem individualnih pravic. Republika Slovenija zagotavlja upravičenkam ali upravičencem izplačevanje pokojnin in drugih prejemkov iz obveznega zavarovanja po tem zakonu tudi v primeru, ko odhodki Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije presegajo prihodke od prispevkov za obvezno zavarovanje. V tem primeru se razlika pokrije iz državnega proračuna oziroma iz drugih virov. Obvezno zavarovanje financirajo zavarovanci, delodajalci in Republika Slovenija. Obvezno zavarovanje se financira tudi iz demografskega rezervnega sklada in drugih virov, določenih s tem zakonom.

ID	KAZALNIK	VIR ME	IZH. LETO	IZH. VREDNOST	LETO	Cil. VREDNOST	Dos. VREDNOST
109831	Delež davčnih prihodkov v skupnih prihodkih Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije	%	2017	75,09	2018	75,60	78,67
					2019	75,80	81,00
					2020	78,16	78,50
					2021	76,20	0,00
					2022	79,90	0,00
					2023	80,30	0,00

Obrazložitev sprememb ciljnih vrednosti na kazalniku I09831 - Delež davčnih prihodkov v skupnih prihodkih Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije

Na podlagi ocene finančnih učinkov sprememb na področju pokojninskega varstva, rednih uskladiitev pokojnin predvidenih v letu 2022 in 2023, projekcije uživalcev pravic zavoda in na podlagi pomladanske napovedi gospodarskih gibanj 2021 Urada RS za makroekonomske analize in razvoj.

Program: 2101 - Pokojnine

Opis programa

V okviru programa - Pokojnine so načrtovana sredstva za nakazovanje transferov v ZPIZ za pokojnine po posebnih predpisih in so obveznost državnega proračuna. V okviru programa so načrtovana tudi sredstva za plačila dodatnih obveznosti države do ZPIZ zaradi prenizkih izvirnih prihodkov zavoda za zagotavljanje pokojninskega varstva v skladu z zakoni ter sredstva za pokrivanje obveznosti do sklada obrtnikov in podjetnikov.

Specifični cilji in njihovi kazalniki za obdobje 01.01.2022 do 31.12.2023

C7395 - Ustrezna višina pokojnin

Prispeva k splošnemu cilju: C7394 - Zagotavljanje pravic iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja
Ustrezna višina pokojnin pomeni dostojne pokojnine.

ID	KAZALNIK	VIR	ME	IZH. LETO	IZH. VREDNOST	LETO	Cil. VREDNOST	Dos. VREDNOST
I09832	Razmerje med povprečno starostno pokojnino brez sorazmernih delov pokojnin in delnih pokojnin ter povprečno neto plačo		%	2017	65,50	2018	64,00	65,70
						2019	64,00	65,30
						2020	64,00	64,20
						2021	64,00	0,00
						2022	64,00	0,00
						2023	64,00	0,00

Obrazložitev sprememb ciljnih vrednosti na kazalniku I09832 - Razmerje med povprečno starostno pokojnino brez sorazmernih delov pokojnin in delnih pokojnin ter povprečno neto plačo

Na podlagi ocene finančnih učinkov sprememb na področju pokojninskega varstva, rednih uskladitev pokojnin predvidenih v letu 2022 in 2023, projekcije uživalcev pravic zavoda in na podlagi pomladanske napovedi gospodarskih gibanj 2021 Urada RS za makroekonomske analize in razvoj.

C1949 - Dolgoročna vzdržnost pokojninskega sistema

Prispeva k splošnemu cilju: C1919 - Zmanjševanje števila materialno ogroženega prebivalstva in povečanje socialne vključenosti
Dolgoročna vzdržnost pokojninskega sistema predstavlja vzvod, preko katerega se zagotavlja finančna vzdržnost pokojninske blagajne in javnih financ ter s tem preprečuje nadaljnje padanje pokojnin, zagotavlja se dodatna preglednost in učinkovitost celotnega pokojninskega sistema.

ID	KAZALNIK	VIR	ME	IZH. LETO	IZH. VREDNOST	LETO	Cil. VREDNOST	Dos. VREDNOST
I003242	Delež BDP za pokojnine	eurostat	%	2010	10,45	2014	12,10	11,55
						2015	11,70	0,00
						2016	10,80	10,70
						2017	10,09	10,09
						2018	9,95	9,78
						2019	9,90	9,66
						2020	10,89	10,72
						2021	10,67	0,00
						2022	10,27	0,00
						2023	9,99	0,00

Obrazložitev sprememb ciljnih vrednosti na kazalniku I003242 - Delež BDP za pokojnine

Na podlagi ocene finančnih učinkov sprememb na področju pokojninskega varstva, rednih uskladitev pokojnin predvidenih v letu 2022 in 2023, projekcije uživalcev pravic zavoda in na podlagi pomladanske napovedi gospodarskih gibanj 2021 Urada RS za makroekonomske analize in razvoj.

Podprogram: 210101 - Izplačevanje pravic

Rezultati in njihovi kazalniki za obdobje 01.01.2022 do 31.12.2023

C7396 - Sredstva za pokrivanje primanjkljaja med višino plačanih prispevkov in izplačanimi pokojninami, pridobljenimi po posebnih predpisih

Prispeva k specifičnemu cilju: C1949 - Dolgoročna vzdržnost pokojninskega sistema

Sredstva iz državnega proračuna po 161. členu ZPIZ-2 za t.i. tekoče obveznosti državnega proračuna (pokojnine in drugi prejemki po posebnih predpisih ter izpadli prispevki).

ID	KAZALNIK	VIR	ME	IZH. LETO	IZH. VREDNOST	LETO	Cil. VREDNOST	Dos. VREDNOST
I09833	Sredstva iz državnega proračuna za tekoče obveznosti v strukturi skupnih prihodkov zavoda		%	2017	3,98	2018	4,20	3,16
						2019	3,99	4,47
						2020	4,58	4,59
						2021	4,39	0,00

2022	4,74	0,00
2023	4,71	0,00

Obrazložitev sprememb ciljnih vrednosti na kazalniku I09833 - Sredstva iz državnega proračuna za tekoče obveznosti v strukturi skupnih prihodkov zavoda

Na podlagi ocene finančnih učinkov sprememb na področju pokojninskega varstva, rednih uskladitev pokojnin predvidenih v letu 2022 in 2023, projekcije uživalcev pravic zavoda in na podlagi pomladanske napovedi gospodarskih gibanj 2021 Urada RS za makroekonomske analize in razvoj.

C7397 - Sredstva za pokrivanje primanjkljaja med višino plačanih prispevkov in izplačanimi pokojninami članov Sklada obrtnikov in podjetnikov

Prispeva k specifičnemu cilju: C1949 - Dolgoročna vzdržnost pokojninskega sistema

Pokrivanje obveznosti države do SOP skladno z načrtovano dinamiko zagotavljanja potrebnih sredstev.

ID	KAZALNIK	VIR	ME	IZH. LETO	IZH. VREDNOST	LETO	Cil. VREDNOST	Dos. VREDNOST
I09834	Višina sredstev, ki se zagotavlja na posameznega člana Sklada obrtnikov in podjetnikov	#NA	2017	821,00	2018	820,00	0,00	
					2019	820,00	0,00	
					2020	889,22	0,00	
					2021	889,22	0,00	
					2022	889,22	0,00	
					2023	889,22	0,00	

Obrazložitev sprememb ciljnih vrednosti na kazalniku I09834 - Višina sredstev, ki se zagotavlja na posameznega člana Sklada obrtnikov in podjetnikov

Na podlagi realizacije iz leta 2019.

C1951 - Sredstva za pokrivanje primanjkljaja med višino plačanih prispevkov in izplačanimi pokojninami

Prispeva k specifičnemu cilju: C7395 - Ustrezna višina pokojnin

Ohranjanje višine porabljenih sredstev za transfer iz državnega proračuna v ZPIZ z namenom ohranjanja dolgoročne vzdržnosti javnih financ.

ID	KAZALNIK	VIR	ME	IZH. LETO	IZH. VREDNOST	LETO	Cil. VREDNOST	Dos. VREDNOST
I003268	Višina izdatkov proračunskih sredstev za pokrivanje primanjkljaja v izplačanih pokojninah	MDDSZ	mio €	2010	989,00	2014	1.074,00	1.381,50
						2015	1.074,00	0,00
						2016	1.088,00	989,40
						2017	951,08	916,00
						2018	960,58	839,35
						2019	990,93	918,68
						2020	1.110,70	1.086,50
						2021	1.336,70	0,00
						2022	1.214,67	0,00
						2023	1.176,42	0,00

Obrazložitev sprememb ciljnih vrednosti na kazalniku I003268 - Višina izdatkov proračunskih sredstev za pokrivanje primanjkljaja v izplačanih pokojninah

Na podlagi ocene finančnih učinkov sprememb na področju pokojninskega varstva, rednih uskladitev pokojnin predvidenih v letu 2022 in 2023, projekcije uživalcev pravic zavoda in na podlagi pomladanske napovedi gospodarskih gibanj 2021 Urada RS za makroekonomske analize in razvoj.

Opis kazalnikov

ID	NAZIV	OPIS
I003268	Višina izdatkov proračunskih sredstev za pokrivanje primanjkljaja v izplačanih pokojninah	Dodatna obveznost države. Ciljna vrednost je določena glede na predvideno uskladitev od leta 2011 naprej (švicarska formula 50/50)

Podprogram: 210102 - Blažitev demografskih vplivov

Rezultati in njihovi kazalniki za obdobje 01.01.2022 do 31.12.2023